

نام خانوادگی:
نام آموزشگاه:
شماره‌ی داوطلب:
نوبت: خردادماه ۱۴۰۱

نام:
اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
اداره سنجش آموزش و پرورش
سوالات امتحان هماهنگ پایه نهم
درس: فارسی
Sanjesh-razavi.medu.ir

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۲
مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
ساعت شروع: ۱۰ صبح
تعداد صفحات: ۲
تعداد سؤال: ۱۲

ردیف	سوالات	بارم												
ادب، بهترین اخلاق نیکوست «پیامبر (ص)»														
دانش‌آموز عزیز: ضمن آرزوی موفقیت برای شما لطفاً با مطالعه دقیق ۱۲ سؤال زیر، پاسخ مناسب را در محل‌های تعیین شده بنویسید.														
پاسخ درست را با گذاشتن علامت × در داخل ☐ مشخص کنید.														
۱-	هم‌خانوادهٔ واژهٔ مشخص‌شده در کدام گزینه آمده است؟ «غنیمت شمر جز حقیقت مگوی» الف. مغتنم ☐ ب. غنی ☐ پ. غنا ☐ ت. اغنیا ☐	۰/۲۵												
۲-	با توجه به عبارت زیر، همهٔ واژه‌ها به‌جز می‌توانند مترادف واژهٔ «مایه‌ور» باشند. «ریشهٔ وجودشان در این آب و خاک است و از یک آبشخور، مایه‌ور و سیراب می‌شوند» الف. پرمایه ☐ ب. سرشار ☐ پ. بزرگ ☐ ت. ارجمند ☐	۰/۲۵												
درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.														
۳-	واژهٔ «پویه» در جملهٔ «پویه همی کرد و در آمد به سر» هم‌خانوادهٔ پوشش است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵												
۴-	در عبارت «همهٔ فرزندان ایران هم‌صدا فریاد برآورده‌اند»، کنایه وجود دارد. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵												
۵-	مترادف واژه‌های مشخص‌شدهٔ زیر را بنویسید. الف. آوخ که من خواهم گریست. آوخ () ب. پس به خدا قائل شده اند و او را طبیعت نام کرده‌اند. قائل ()	۰/۵												
۶-	جدول زیر را کامل کنید. <table><tr><td>ماضی نقلی</td><td>مضارع مستمر</td><td>ماضی استمراری</td></tr><tr><td>اول شخص جمع</td><td>دوم شخص مفرد</td><td>سوم شخص مفرد</td></tr><tr><td></td><td>داری می‌نویسی</td><td></td></tr><tr><td>گفته‌ایم</td><td></td><td></td></tr></table>	ماضی نقلی	مضارع مستمر	ماضی استمراری	اول شخص جمع	دوم شخص مفرد	سوم شخص مفرد		داری می‌نویسی		گفته‌ایم			۱
ماضی نقلی	مضارع مستمر	ماضی استمراری												
اول شخص جمع	دوم شخص مفرد	سوم شخص مفرد												
	داری می‌نویسی													
گفته‌ایم														
به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.														
۷-	برای هر گزینه، یک آرایهٔ ادبی بنویسید. الف. چراغ یقینم فرا راه دار () ب. بود درد مو و درمانم از دوست بود وصل مو و هجرانم از دوست () پ. گلستان، مام میهن است و خارها و گل‌ها فرزندان این مادرند. ()	۱/۵												
۸-	جدول تاریخ ادبیات زیر را کامل کنید. <table><tr><td>نام نویسنده یا مترجم</td><td>نام اثر</td></tr><tr><td>.....</td><td>مرزبان‌نامه</td></tr><tr><td>محمد بن منور</td><td>.....</td></tr></table>	نام نویسنده یا مترجم	نام اثر		مرزبان‌نامه	محمد بن منور		۱						
نام نویسنده یا مترجم	نام اثر													
.....	مرزبان‌نامه													
محمد بن منور														
۹-	با توجه به بیت «همی خواهم از کردگار جهان / شناسندهٔ آشکار و نهان» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف. کدام واژه نقش متممی دارد؟ ب. واژهٔ «آشکار» چه نقشی دارد؟ ج. نهاد جمله کیست؟ د. چند ترکیب اضافی یا وصفی می‌بینید؟	۱												
صفحه ۱ ادامه سوالات در صفحه بعد														

نام خانوادگی: نام آموزشگاه: شماره‌ی داوطلب: نوبت: خردادماه ۱۴۰۱		«باسمه تعالی» اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی اداره سنجش آموزش و پرورش سؤالات امتحان هماهنگ پایه نهم درس: فارسی Sanjesh-razavi.medu.ir		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۲ مدت امتحان: ۶۰ دقیقه ساعت شروع: ۱۰ صبح تعداد صفحات: ۲ تعداد سؤال: ۱۲
--	--	---	--	---

ردیف	سؤالات	بارم
۱۰-	با توجه به عبارت زیر، چرا شاعر آرزو می‌کند دشمن هم داشته باشیم؟ «برایت آرزومندم که دشمن نیز داشته باشی / نه کم و نه زیاد / درست به اندازه.»	۰/۵
۱۱-	با توجه به مفهوم عبارت زیر منظور از <u>گوهر اصل</u> و <u>گوهر هنر</u> چیست؟ و کدام یک دارای ارزش بیشتری است؟ «اگر مردم را با گوهر اصل، گوهر هنر نباشد صحبت هیچ کس را به کار نیاید.»	۱
۱۲-	بیت‌ها و عبارت‌های زیر را به فارسی روان برگردانید. (هر گزینه ۰/۵ نمره) یکی از موارد اضافه بر بارم است و می‌توانید به دلخواه یکی را پاسخ ندهید. الف. نام تو رخصت رویش است و طراوت زین سبب برگ و باران تو را می‌شناسند ب. جهان جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان پ. علم دین بام گلشن جان است نردبان عقل و حس انسان است ت. غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود؛ چنان که مقربان آسمان به تو نازند. ث. این ستد و داد مادر فرزندی و جان فشانی یکی برای دیگری دو سویه است.. ج. از جای تهمت زده پرهیز کن و از یار بداندیش و بد آموز بگریز.	۲/۵

پرسی شفاهی (۱۰ نمره)

۱۳	روان خوانی	۵
۱۴	ترجمه	۵

دانش‌آموزان عزیز و همکاران محترم می‌توانند با مراجعه به سایت مندرج در سربرگ، سؤال و راهنمای تصحیح این درس را مشاهده نمایند.

صفحه ۲	موفق باشید	جمع بارم	۲۰
تصحیح و نمره گذاری	نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر	نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات	نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر
با عدد	با حروف	با عدد	با حروف
	امضاء:		امضاء:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۲		به نام خدا																			
اداره سنجش آموزش و پرورش Sanjesh-razavi.medu.ir		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ استانی پایه نهم (استان خراسان رضوی)																			
		نوبت: خرداد ماه ۱۴۰۱		سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲																	
		درس: فارسی نهم - نوبت صبح																			
ردیف	پاسخنامه																				
۱	الف. مغتنم (گزینه‌های ب و ت از ریشه (غ ن ی) است و با غنیمت که از ریشه (غ ن م) است هم خانواده نمی‌باشد. غنا هم هیچ ارتباطی با غنیمت ندارد.																				
۲	ب. مایه‌ور به معنای <u>بزرگ</u> نیست.																				
۳	درست																				
۴	درست																				
۵	آوخ: آه و افسوس/ قائل: سخن‌گو، گوینده، کسی که به خطای خود اقرار کند.																				
۶	<table><tr><td>فعل</td><td>ماضی نقلی</td><td>مضارع مستمر</td><td>ماضی استمراری</td></tr><tr><td>خواهم نوشت</td><td>اول شخص جمع</td><td>دوم شخص مفرد</td><td>سوم شخص مفرد</td></tr><tr><td>گفت</td><td>نوشته‌ایم</td><td>داری می‌نویسی</td><td>می‌نوشت</td></tr><tr><td></td><td>گفته‌ایم</td><td>داری می‌گویی</td><td>می‌گفت</td></tr></table>				فعل	ماضی نقلی	مضارع مستمر	ماضی استمراری	خواهم نوشت	اول شخص جمع	دوم شخص مفرد	سوم شخص مفرد	گفت	نوشته‌ایم	داری می‌نویسی	می‌نوشت		گفته‌ایم	داری می‌گویی	می‌گفت	۱
فعل	ماضی نقلی	مضارع مستمر	ماضی استمراری																		
خواهم نوشت	اول شخص جمع	دوم شخص مفرد	سوم شخص مفرد																		
گفت	نوشته‌ایم	داری می‌نویسی	می‌نوشت																		
	گفته‌ایم	داری می‌گویی	می‌گفت																		
۷	الف. اضافه تشبیهی (تشبیه هم اگر بنویسند نمره می‌گیرند). یا کنایه / ب. تضاد یا تناسب / پ. تشبیه یا مراعات نظیر (تناسب) یا تضاد																				
۸	مرزبان‌نامه: مرزبان بن رستم شروین یا مترجم کتاب سعدالدین وراوینی/ اسرارالتوحید: محمد بن منور																				
۹	الف. کردگار/ ب. مضاف‌الیه (صفت جانشین اسم شده است و نقش مضاف‌الیه گرفته است). اگر دانش‌آموز صفت یا مضاف‌الیه بنویسد، نمره داده شود/ ج. نهاد من محذوف/ د. سه ترکیب (فقط تعداد ترکیب‌ها مهم است)																				
۱۰	تا گاهی باورهای انسان را مورد پرسش قرار دهد. (پاسخ دانش‌آموز با توجه به سؤالات خودارزیابی باید متناسب با محتوای درس باشد)																				
۱۱	گوهر اصل: توانایی‌های ذاتی و وراثتی - گوهر تن: توانایی‌های اکتسابی که خود انسان به دست آورده است. گوهر تن ارزشمندتر است																				
۱۲	الف. نام تو سبب رویش و شادابی است و به همین دلیل، برگ و باران تو را می‌شناسند. ب. خداوند در ذره ذره جهان هستی تجلی دارد و اگر خوب دقت کنی بسیار پیدا و آشکار است. اگرچه با چشم سر نمی‌بینی و پنهان است. اما با چشم دل قابل درک است. پ. علم خداشناسی بلندترین جایگاه روح انسان است که با استفاده از عقل و دل می‌توان نردبانی ساخت و به معرفت خدا یا همان علم دین رسید. (خدا را باید با کمک عقل و دل شناخت) ت. غصه نخور در روز قیامت برای تو جایگاهی خواهد بود که فرشتگان هم به تو می‌بالند. ث. عشق و علاقه و ایثار مادر و فرزند دو طرفه است. ج. از محل مورد اتهام و دوست بد رفتار و بداندیش دوری کن.																				

همکار محترم ضمن عرض خدایات: به پاسخ‌های درست بر پایه کتاب درسی نمره منظور فرماید.